

لوړو زده کړو وزارت
سپين غر د لوړو زده کړو مؤسسه (ننگرهار)
محصلانو چارو معاونیت
کارموندنې او مشوره ورکونې آمریت

محصلینو ته د مشوره ورکونې بورډ پالیسي

لړلیک

مخونه

سرلیکونه

- 1 ..... مقدمه
- 1 ..... محصلینو ته مشوره ورکوونې میکانیزم او مشوره ورکوونې بورډ رامنځته کېدو قانوني اساس
- 1 ..... موخه
- 2 ..... د مشورو ډولونه:
- 2 ..... لومړۍ: تحصيلي مشورې:
- 2 ..... دویم: رواني ټولنيزه مشاوره:
- 3 ..... درېیم: گډونوالو شمېر له مخې مشوره ورکوونې ډولونه
- 3 ..... اغېزمنې مشاورې په موخه مشوره ورکوونې بورډ رامنځته کول
- 4 ..... مشوره ورکوونې مسؤل شخص دندې
- 4 ..... رواني ستونزو لرونکو محصلینو د تشخيص نېبې نېبانې
- 5 ..... مراجعینو ته د مشوره ورکوونې په برخه کې تدابیر
- 5 ..... (۱). **مقدماتي کړنې**
- 5 ..... (۲). مشوره ورکوونې څرنگوالی
- 6 ..... مراجعینو د ثبت څرنگوالی
- 6 ..... مشوره ورکوونې دفتر
- 6 ..... مشوره ورکوونې په برخه کې اخلاقي مسؤلیتونه
- Error! Bookmark not defined.** ..... مراجعینو ارجاع
- Error! Bookmark not defined.** ..... ذیصلاح مقاماتو لخوا څارنه او ورته راپور ورکول

لوړو زده کړو وزارت
سپین غړ د لوړو زده کړو مؤسسه (ننگرهار)
محصلانو چارو معاونیت
کارموندنې او مشوره ورکوونې امریت

مقدمه

دا چې افراد و اشخاص په فزیکي جوړښت او د پوهې تر لا سه کولو کې مختلفې ځانگړتیاوې لري، چې په بېلابېلو فکتورونو پورې اړه لري، او دا بېلابېلې ځانگړتیاوې د ټولنيز چاپيريال په کورنۍ کې غير معمولي، مختلف ليد او مختلفو اړتياوو له امله زېږول کېږي، له همدې امله ځينې وختونه په علمي او اکاډميکو ځايونو کې د رواني ستونزو لرونکي محصلين شتون لري، چې ددې ستونزو سرچينې د کورنۍ شخړو، د کورنۍ پاملرنې نشتوالی، اسانتياوو نشتوالی او داسې نور ټولنيز عوامل دي چې دا ټول د محصلينو لپاره رواني ستونزې رامنځته کوي، همدارنگه ځينې محصلين چې د تمرکز، انگېزې او صحيح مطالعې په برخه کې ستونزې لري خاصاً نوي محصلين چې تازه بريالي شوي وي، دوی پوهنتوني درسي سيستم سره اشنایي نه لري، حاضرۍ او کريدیت سستم باندې نا اشنا وي، چې دوی ممکن د دغه ستونزو له کبله تحصيلي په برخه کې د ستونزو سره مخامخ شي، نو ضرور دی چې په دې هکله بايد ورته لازمي مشورې او لارښوونې وشي، همدې امله د کارموندنې او مشوره ورکوونې امریت مسؤليت لري چې دا ډول محصلينو د ستونزو د حل لپاره اقدامات ترسره کړي او په دې برخه کې ورسره مرسته وکړي.

محصلينو ته مشوره ورکوونې میکانيزم او مشوره ورکوونې بورډ رامنځته کېدو قانوني اساس

د لوړو زده کړو وزارت د تضمین کیفیت او اعتبار ورکوونې ریاست د یوولس گونو معیارونو د جملې څخه د اتم (۸) معیار د غوښتنې په اساس رامنځته شوی دی.

موخه

ددې میکانيزم د جوړولو موخې په لاندې ډول دي:

۱). مؤسسه کې برحاله رواني ستونزو اخته محصلينو په نښه کول، او هغوی سره همکاري کول

۲). هغه محصلين چې ذهني ضعف او کمزورتيا له کبله صنف کې فعاله ونډه نه لري، ورسره همکاري کول ترڅو فعاله ونډه ولري

۳). هغه محصلين چې رواني وضعيت يې شديد حالت ته تللی وي، او فزيکي درملنې ته اړتيا ولري، مؤسسې په داخل او همدارنگه تدریسي روغتون ډاکټرانو په مرسته يې درملنه کول او ورسره په دې برخه کې همکاري کول د مشورو ډولونه:

مؤسسې مشوره ورکونې او کارموندنې آمريت کې په لاندې برخو کې محصلينو/مراجعينو ته مشوري ورکول کېږي.

لومړۍ: تحصيلي مشورې:

دا د مشاورې هغه ډول دی، چې مراجعینو سره د هغوی تحصيلي اهدافو په ټاکلو، د مطالعې صحيح طريقو، مطالعه شرايطو، تحصيلي پلان جوړونې، مختلفو تخصصي، فعاليت جواز اخيستنې په برخه کې مرسته کېږي، او لازمي مشورې ورکول کېږي. يعنې په ټولنه کې مشاور دا ډول مشورو کې مراجعه کوونکو محصلينو سره د علمي، تحصيلي او مسلکي چارو په برخه کې مرسته کوي.

دویم: رواني ټولنيزه مشاوره:

رواني ټولنيزې مشاورې ډېر ډولونه لري، چې هر يو يې د ځانگړو شرايطو او اړتياوو لپاره کارول کېږي، دلته يوازې هغه مشورو هغه ډولونو بحث کېږي، چې په اړه يې مراجعین زموږ دفتر ته مراجعه کوي، او دې برخه کې ورته مشوره ورکول کېږي.

الف: ټولنيزه مشاوره: په دا ډول مشاوره کې مشاور لخوا د مراجعینو سره د ټولنيزو ستونزو، ټولنيزو اړيکو او کلتوري اختلافاتو په حل کې مرسته کوي.

ب: مسلکي مشاوره: د مراجعینو، (محصلينو او فارغانو) سره د مسلکي پرمختگ، کارموندنې او وظيفوي ستونزو په اړه مرسته کوي.

ج: ذهني روغتيا مشاوره: د رواني ناروغيو (گډوډيو)، ويرې، خپگان، غصې، او نورو ذهني ستونزو په تشخيص او درملنه کې مرسته کوي، البته هغه مراجعین چې رواني لحاظه يې وضعيت د اندېښنې وړ وبلل شي، د رواني مشورې

ورکولو تر څنگ رواني برخې متخصص ډاکټر ته ارجاع کېږي، ترڅو د تعليمي يا رواني مشورې تر څنگ ورته دارو درمل هم پېشنهاد شي.

درېيم: گډونوالو شمېر له مخې مشوره ورکوونې ډولونه

گډونوالو شمېر له مخې مشوره په دوه ډوله ترسره کېږي، انفرادي او ډله ايزه

(۱). انفرادي يا فردي مشاوره هغه چا لپاره ده چې يوې مشخصې موضوع په هکله حاضر شوی وي، او شخص غوښتنه ددې کوي چې خپلې ستونزې دې په انفرادي ډول شريکې شي، ترڅو حل لار ورته پيدا او په دې برخه کې مشوره تر لاسه کړي.

(۲). په همدې توگه گروپي او ډله ايزه مشاوره هغه حالت کې دايږيږي، کله چې په يوه واحد موضوع کې مختلف مراجعين شتون ولري، ستونزې د حل غوښتونکي و اوسېږي او ياده برخه کې مشوره تر لاسه کړي، چې دغه تر ډېره په تحصيلي مشوره يعنې مطالعې کولو په تگلارو او تحصيلي پلان جوړونې برخه کې دايږيږي.

اغېزمنې مشاورې په موخه مشوره ورکوونې بورډ رامنځته کول دا چې يو شخص نشي کولی په مختلفو برخو او مراجعينو مختلفو وضعيتونو کې مشورې ورکړي يا دې مراجيعنو سره په هره برخه کې همکاري او لارښوونه وکړي، بلکې ضرورت دی چې نور داسې مسلکي اشخاص هم وي، ترڅو د ضرورت پر وخت ورته معرفي شي او په دغه برخه کې لازم اقدامات ترسره شي، په همدې موخه کارموندنې او مشوره ورکوونې امریت د (مشوره ورکوونې په برخه کې مشورتي بورډ) رامنځته کوي، چې تشکيل يې په لاندې ډول دی.

(۱). مشوره ورکونې او کارموندنې آمر (مسئول) په توگه

(۲). محصلانو چارو مرستيال د غړي په توگه

(۳). تدريسي روغتون يو تن عقلي او عصبي برخې ډاکټر د غړي په توگه

(۴). مؤسسې د معالجوي طب پوهنځي علوم سلوک مضمون استاذ غړي په توگه

(۵). مؤسسې معالجوي طب پوهنځي يو تن عقلي او عصبي مضمون استاذ غړي په توگه

دا چې پورته مشورتي بورډ خپلې چارې په ښه شکل ترسره کړای شي، نو په همدې اساس مشورتي بورډ تشکيل، هدف او مسؤليت اړوند طرز العمل العمل جلا ترتيب کېږي.

مشوره ورکونې مسؤل شخص دندې

1. استاذانو سره د هغو محصلينو چې رواني يا ذهني کمزورتيا لري، ورسره د ځانگړي سلوک او همکارۍ کولو په پار ورسره مجالس کول
2. ټولگيو نماينده گانو هڅول تر څو هغه محصلينو په هکله همکاري وکړي، کوم چې رواني يا درس ويلو په برخه کې ستونزې لري.
3. هغه محصلينو ته مشورې ورکول چې رواني او ذهني ستونزې ولري.
4. هغه محصلين چې رواني ستونزې لري او بايد دوايي درملنه يې وشي، د اړتيا پر وخت روغتون ته معرفي کول
5. چاپي او مطبوعاتي رسنيو له لارې محصلينو ته روحيه ورکونکي او هڅوونکي پيغامونو شريکول
6. رواني ستونزو څخه د مخنيوي او محصلين خپل درس ته تشويق او هڅول
7. محصلينو سره مرسته کول ترڅو د اضطراب، خپگان، قهر او نورو ذهني او احساسې ستونزو سره مقابله وکړي او رواني هوساينې ته ورسېږي.
8. د مراجعه کوونکو محصلينو سره مرسته کول ترڅو خپل ځان بهتر وپېژني، خپلو قوتونو او کمزوريو ته متوجه شي، او په ژوند کې د شخصي ودې لپاره گامونه پورته کړي، همدارنگه ياد هدف تر لاسه کېدو په موخه به وخت ناوخت مشوره ورکونې امر ټولگيو ته ځي او دې برخه کې به محصلينو ته ځانگړې مشورې ورکوي.

رواني ستونزو لرونکو محصلينو د تشخيص نښې نښانې

- ✓ هغه محصلين چې رواني ستونزې ولري، د نورو محصلينو سره يو شمېر توپيرونه لري، چې دغه عبارت دي له:
  - ✓ يوازې او په انزوا کې پاتې کېدل
  - ✓ صفي فعاليتونو کې کمه ونډه اخيسته
  - ✓ فکري تمرکز کې کمزوري (ضعف)
  - ✓ ژور خفگان او زړه تنگي
  - ✓ د يادولو مهارتونو نه درلودل

✓ د حقارت، ضعف او ناتوانۍ احساس کول

مراجعیو ته د مشوره ورکونې په برخه کې تدابیر

کارموندنې او مشوره ورکونې آمریت د مشوره ورکونې په برخه کې ترسره کېدونکي تدابیر په دوه ډوله دي:

۱. مقدماتي کړنې

هغه محصلین چې رواني ستونزې لري، کمېټه باید لاندې تدابیر ترسره او په پام کې یې ونیسي:

- د اړتیا پر وخت د مشوره ورکولو لپاره تقسیم اوقات جوړول (کارموندنې او مشوره ورکونې آمریت لخوا)
- د کورنۍ او ټولګیوالو سره یې اړیکه نیول او د اړونده رواني ستونزو لرونکو محصلینو خصوصیاتو په هکله معلومات تر لاسه کول
- پوهنتوني محیط کې د محصل د کړنو څخه څارنه او مراقبت کول
- محصل د ستونزو د تشخیص په هکله پوښتنپاڼه جوړول
- محصل سره د کورنۍ چلند او ټولنیز ژوند شرایط او وضعیت یې مطالعه کول
- ژورخفگان تشخیص د علمي تیست په واسطه

۲. مشوره ورکونې څرنگوالی

- د محصل کورنۍ ته د نوموړي چلند کې تغیر راوستلو په هکله ورسره اړیکه نیول او مشورې ورکول
- محصل سره د کورنۍ دندې په ورکولو او صنف کې د فعاله ساتلو په هکله استاذانو همکارۍ غوښتنه
- ټولګیوال په مرسته یې کورنۍ دندو او صنفی فعالیتونو کې مرسته او همکارۍ کول
- محصل څخه صنف په داخل او بهر کې په دوامداره توګه څارنه او مراقبت کول
- د هغو بدلونونو ارزونه چې د کورنۍ، ټولګیوالو او ښوونکو څخه د مشورې په واسطه ترلاسه شوي
- هر کله چې رواني ناروغۍ اخته شخص حالت شدید وي، او ضرورت وي چې درملو څخه هم استفاده وشي، نو دې ډول وضعیت کې بورډ غړو څخه همکارۍ غوښتل کېږي، رواني ټولنیزه مشوره او درمل دواړه په پام کې نیول کېږي.

مراجعیو د ثبت څرنگوالی

۱. ددې لپاره چې د مشوره ورکونې په برخه کې چارې په منظم ډول ولاړې شي، نو په همدې خاطر د کارموندنې او مشوره ورکونې امریت لخوا د مشوره ورکونې او ستونزې د نوعیت د تشخیص لپاره یو فورم ډیزاین شوی دی، چې په لومړیو کې مراجعیو ته ورکول کېږي، چې په دغه فورمه کې لاندې برخې شاملې دي:

پانې په لومړنۍ برخه کې محصل نوم، پلار نوم، ټولگی، پوهنځی، مایل شمېره او محصل لاسلیک شتون لري او په دویمه برخه کې چې دوه کالمه لري، په اولني کالم کې ستونزو نوعیت (یعنې کومه برخه کې مشوره غواړي یا څه ستونزه لري مثلاً مطالعې په برخه کې، ژور څپگان درلودونکی دی، ازموینې استرس عدم کنترول او یا هم تحصیلي پلان نه شتون چې نوموړی یې په تحصیلي برخه کې د ستونزو سره مخامخ کړی دی) ذکر شوی او په دویم کالم کې محصل ته مشوره او لارښوونه ترڅو راتلونکي کې یې په پام کې ونیسي. هغه محصلین او مراجعین چې یوازې مطالعې په برخه کې مشوره اخیستنې لپاره امریت ته مراجعه کوي، پورته ذکر شوي فورمونه نه ورکول کېږي، یوازې لنډه مصالحه ورسره ترسره کېږي، او تحصیلي پلان جوړولو په صورت کې ورته د روزمره کارونو د ښه تنظیم او اغېزمن تحصیلي پلان جوړونې په موخه ورته یو ځانگړی فورم ورکول کېږي، ترڅو همدې له مخې مشاور او مراجع وشي کولی چې یو ښه تحصیلي پلان ترتیب او ددې تر څنګ محصل/مراجع کونکي خپل هدف په اسانۍ سره تر لاسه کړای شي.

۲. د مشوره اخیستونکو اشخاصو ثبت کول په ځانگړي کتاب کې، ترڅو د شواهدو په توګه کارموندنې او مشوره ورکونې امریت سره پاتې شي.

مشوره ورکونې دفتر

دا چې مشاوره یوه ځانگړې پروسه ده، چې مشاور او مراجع ترمنځ د یوې مسلکې اړیکې په اساس رامنځته کېږي، او له مخې مراجعین او مشاور دواړه هڅه کوي ستونزې ته د حل لارې پیدا کړي، نو ضرورت دی چې دا ډول چارې په یوه ارام او مناسب ځای کې ترسره شي، چې په همدې خاطر مشوره ورکونې لپاره ځانگړی دفتر شتون لري، چې د شور او مزاحمت پرته پکې اړونده چارې ترسره کېږي. په یاد امریت کې دفتري ټلیفون، مصاحبې لپاره مناسب میز، ناستې لپاره مناسبې چوکۍ او کاوچونه، الماری چې اړونده اسناد پکې اړشیف شي، موجود دي.

مشوره ورکونې په برخه کې اخلاقي مسؤلیتونه

څرنگه چې مشاورې په پروسه کې مشاور او مراجعین دخپل وي، او مختلفو موضوعاتو او مختلفو پوښتنو ته ځوابونه پیدا کېږي، په همدې توګه مراجعین ستونزو د نښه تشریح لپاره مهم معلومات ورکوي، نو مشاورې د اصولو سره سم یې هر ډول راز او اسناد خوندي ساتل کېږي، پوښتنو ترسره کولو پر وخت حدود په پام کې نیول کېږي، او هغه پوښتنو او معلوماتو تر لا سه کولو ډډه کېږي چې ضرورت ورته نه وي.

مراجعینو ارجاع

لکه څرنگه چې وړاندې مو یادونه وکړه چې کارموندنې او مشوره ورکونې امر په یوازې ځان نشي کولی چې مراجعینو ته په مختلفو برخو کې مشورې ورکړي، نو په همدې اساس یاد امریت کولی شي چې د ضرورت پر وخت مراجعین د مشورتي بورډ غړو (مؤسسې په داخل کې اړونده استاذ او یا هم روغتون کې د دارودرمل) لپاره رسماً معرفي کړي.

ذیصلاح مقاماتو لخوا څارنه او ورته راپور ورکول

څرنگه چې کارموندنې او مشوره ورکونې امریت د محصلانو چارو معاونیت په چوکاټ کې شتون لري، نو په همدې اساس څارنه او نظارت یې هم د یاد معاونیت له لوري ترسره کېږي، او کارموندنې او مشوره ورکونې امریت مکلف دی چې مشوره ورکونې برخه کې ترسره شوو اجراتو څخه اړونده معاونیت ته راپورونه ورکړي.

محصلینو ته د مشوره ورکونې بورډ پالیسي د مؤسسې علمي شورا په ع $\frac{10}{1404/08/28}$ ګڼه پروتوکول کې ثبت او تائید دی

علمي شورا منشي